

gyén
ovakia)
NY:
yén vagy
(közvetl. kocsi)
000 méteres
ró meleg (68° C)
uk: isiasz, kösz-
női bajknál pá-
épített modern
összes fürdők-
nyelmet nyújtja.
ia népszanato-
feljebb. Infor-
gyógyyszerész,
cesey-u.) 2.

könyv

zinda-
nyok,
rész-
ozatában:
rtoznak:
anachja (1927)
ben, tanulmányok
tor, regény
lytsága, regény
lélek a szocializ-
a, regény
ves férfi, regény
metafizikája
fama
-Egyiptom ut-
a — portókölt-
Megrendelhető
önyosztályában
10.) Kolozsvári
atalában vehetik
elefon-rendelésre

gkiválóbb
ss gloss-
retura,
polar,
minden cipész-
zóságos vegyi
mékek a
RCUR
tmények.
yártja:
ós Sámson
Regina Maria 9.
t. 9. — Kapható
obb bőrtüzetben

nek
DL
valóságos áldás
terü. Az egyetlen
ma azonnal és tö-
sát ezer köszönő-
bfájás, legyen az
pöffedség, lábak
tása után meg ne
óriási előnye zsi-
állandó, nem igé-
be csak egyszer
dása azonnal meg-
ságát, úde, friss
t vele, nem érzi,
képződésnek ele-
és a dagadástól.
a Podol minden
Egy doboz ára
Kapható minden
Készíti Csanda
ldés, 3 doboz ren-
ktől ovakodjunk

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
t. Pop (Brassai-utca) 10.
Telefon:
szerk. és kiadóhivatal
9-77
Es. N. Sz. — — — 2-28
Egyes szám ára pályá-
advaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

2. 11. 8.
ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELOFIZETÉSI ARAK

Romániában	
Egész évre	1150
Félévre	600
Negyedévre	320
Egy hónapra	110
*	
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	Ck 40.-
Egyes szám	3.-

1927 június 17 Péntek

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 133 szám

5687 Sziván 17

Ki képvisel minket?

Tipikus gálat-tünet, hogy még mindig akadnak pártok és politikai csoportok, amelyek a zsidóságot egy kézlegintéssel próbálják elintézni és azt hiszik, hogy egészen olcsó kortes-jelszavakkal, vagy apró szemszurásnak juttatott alamizsnával el tudják téríteni a zsidóságot öntudatos és önálló állásfoglalásától. Noha a Zsidó Választási Blokk, amely egyesíti magában Erdély politikailag érett zsidó tömegeit, pozitív zsidó programot adott és e program realizálását úgy látta megvalósíthatónak, hogy a speciális zsidó érdekek szószólóit a nemzeti parasztpárttal kötött kartell útján juttatja el a parlamentbe, a magyar párt, de a szociáldemokraták is azt hiszik, ha listájukra zsidó jelölteket vesznek fel, úgy ezzel meg tudják osztani az erdélyi zsidóság egységét és a zsidó szavazatok egy részét saját listájukra tudják lekapcsolni.

Erdély öntudatos zsidóságát azonban nem vezetheti félre az ilyen választási propagandának szánt akció. A múlt tapasztalataiból nagyon jól tudjuk, hogy azok a zsidó képviselők, akik nem kifejezett zsidó programmal kerültek a parlamentbe, sohasem voltak és sohasem lehetnek a zsidóság életérdekeinek szószólói, mert lekötve érzik magukat annak a pártnak, vagy politikai csoportnak programjával szemben, amelynek jegyében jutottak a parlamentbe. Ha a zsidóság más párt programját valló zsidó képviselőket juttat be a parlamentbe, az még csak azt jelenti, hogy egy-két zsidó képviselő lett, de korántsem jelenti azt, hogy a zsidóságnak parlamenti képviseletet sikerült szereznie.

Erdély zsidóságának pedig igazán nem az a létérdeke, hogy egy-két zsidó képviselőmandátumhoz juttasson, akik a parlamentben feszélyezve érzézik magukat a speciális zsidó érdekekkel szemben, hanem az, hogy olyan szószólói legyenek, akik a zsidó programot vállalják és minden olyan esetben, amikor a zsidóság morális, vagy materiális érdekei kockán forognak, fel-emeljük tiltakozó, vagy kérést szavukat a parlament tribünjéről. Lehet-e eltagadni, lehet-e kétségbevonni, hogy a zsidóságra nehezedő mai súlyos atmoszférában vannak olyan speciális zsidó érdekek, amelyek túlnőnek osztályhelyzetén és anyanyelvi kapcsolatokon, amelyek egyformán a huszába vágnak és egzisztenciájában támadják meg valamennyi zsidó polgárát az országnak.

És kitől várhatjuk el, hogy ezeknek a speciális zsidó érdekeknek harcos képviselője legyen a törvényhozó testületben, ha nem saját magunktól? Nincs még egy népkisebbsége Romániának, amely az intézményes és felelőtlen nyomás sulya alatt annyit szenvedne, mint a zsidóság, amely esztendő óta az antiszemita áramlatok tengerében kell megvívja a létért való küzdelmet és nincs még egy társadalmi osztály, amelyen az általános leszegényedés olyan súlyos rést ütött volna, mint éppen a zsidóságon, amelynek hatalmas tömegei kerültek koldusbotra az általános gazdasági válsággal kombinált antiszemita szellemű intézkedések áldozataiképpen.

Iskoláinkat a nyilvánossági jog megvonása katasztrófális helyzetbe sodorta, szellemi szabadságunkat veszélyeztetik az iskolákat megszorító rendelkezések és most, amikor a király akaratából újra választásokra készül fel az ország, meg kell ragadjuk az alkalmat, hogy olyan képviselőket juttassunk mandátumokhoz, akik a vesztélyben forgó morális és materiális zsidó érdekekért készülnek fel a harcra.

Az ilyen képviselőket pedig hiába keressük más pártok táborában, azok között, akiket

ezek a más pártok diszsidóknak vesznek fel listájukra. Tudnia kell minden öntudatos zsidónak, aki felelősséget érez gyermekei és népe sorsával szemben, hogy a zsidó választási blokk

mellett a helye, amelynek programja zsidó program és amely egyedül hajlandó és egyedül képes az erdélyi zsidóság létérdekeiért sikra azállni.

Három politikai táborra szakadt az erdélyi magyarság

A hivatalos magyar párt magyar-német blokkot kötött. A kalotaszegiek reaktiváltak a magyar néppártot és a nemzeti párt felé orientálódnak. A Krenner-frakció szabad kezet tart fenn magának és a liberálisok felé orientálódik

(Cluj-Kolozsvár, június 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A mai nap döntő fordulatot hozott az erdélyi magyarság választási magatartásában. A párt intézőbizottságának ma délelőtti ülésének alkalmából nyílt konfliktusban robbantak ki az eddigi széthúzó és az eredmény, amely egyrésztől ugyan végleg tisztázta a napok óta kaotikus zűrzavarban kergetőző aspirációkat, másrésztől három részre szakította az erdélyi

magyar választó tömegeket. Nemcsak a reformcsapat halad továbbra is a hivatalos párttal szemben külön uton, de maguk a diszsidensek is két táborra szakadtak és a reformcsapat ugynevezett kalotaszegi blokkja a hivatalos magyar párttal minden érintkezést megszakított és Magyar Néppárt címen önálló pártalakításra szánta el magát.

Kettészakadt a magyar párt reformcsoportja

Amíg a hivatalos magyar párt a tegnapi elnöki tanácsülés eredményét készítette elő a mai intézőbizottsági ülésre, addig a reformcsoport tagjai tegnap délutántól ma hajnalig permanens tanácskozásokot folytattak a csoport magatartását illetően. A reformcsoport tagjainak véleménye már a megbeszélések kezdetén megoszlott. A kalotaszegiek vagyis az a csoport, amelyhez Kós Károlyon és a bánffy-hunyadiakon kívül Kecskeméthy István, kolozsvári teológiai professzor, Tarnóczy esperes és Tabéry Géza is hozzátartozik, a nemzeti parasztpárti orientáció mellett tört lándzsát, míg a reformcsoport eredeti törzse, Krenner, Ugron András, gróf Toldalagi, akiket félhivatalosan Bernády György is támogat, azon az állásponton voltak, hogy a magyarságnak a választások során a liberális párt mellett van a helye.

Délután hat óra tájban kapta meg a reformcsoport a magyar párt elnöki tanácsának üzenetét, amelyben közölték velük, hogy a magyar párt egy jelöltjüket hajlandó listavezetőnek benevezni. Ez a fukar ajánlat végsőkig elkeserítette a reformcsoportnak kalotaszegi blokkját, amely nyomban elhatározta, hogy Magyar Néppárt címen új magyar pártot alakít és az új magyar párt a nemzeti párttal fogja keresni a választási kartell megkötésének lehetőségét.

A hajnalig tartó tárgyalásokon a reformcsoport két blokkja nem tudott egymással meg egyezni és az egykori fejtáncosok azzal váltak el, hogy a kalotaszegiek proklamálni fogják az új magyar pártot, míg a krenneristák résztvesznek az intézőbizottság mai ülésén és ott megkísérlik a liberális orientációt érvényre juttatni.

A magyar párt intézőbizottsága a magyar-német blokk mellett döntött

A reformcsoport állásfoglalásának hatása alatt ült össze ma a magyar párt intézőbizottságának ülése, amelyen a krenneristák is résztvettek. Az ülést Bethlen György gróf elnök nyitotta meg, aki referált bukaresti tárgyalásairól, majd felkérte Incezy-Jocksmann Ödön ügyvezető-alelnököt, hogy terjessze elő a tárgyalások anyagát. Az ügyvezető-alelnök beszámolt arról, hogy a liberális és a nemzeti parasztpárttal folytatott tárgyalások meghiusultak és ezért a párt a németekkel kötött előzetes megállapodást, amelyhez kéri az intézőbizottság hozzájárulását. Az ügyvezető-alelnök után Bernády György, Krenner Miklós és Ugron András törtek lándzsát a liberális orientáció mellett, ellenindítványt azonban nem terjesztettek be.

folytatni Krenner Miklóssal, a liberális orientációt hirdető reformisták egyik vezérével, aki kijelentette, hogy blokkja, minthogy a magyar párt a liberális orientációt nem fogadta el, passzivitásba megy, jelölést a kisebbségi blokk listáján nem vállal és tagjainak szabad kezet tart fenn abban az irányban, hogy egyenként kívánják-e magukat jelöltetni liberális listán.

A kalotaszegi blokk a mai nap folyamán érintkezést keresett a nemzeti párttal, amely információk szerint hajlandónak mutatkozott a megalakítandó magyar néppárttal választási kartellbe belépni.

A szociáldemokraták föltétlenül önálló listával mennek

Egyik kolozsvári reggeli lap a mai számában arról ad hírt, hogy a kalotaszegiek választási kartellról tárgyalást folytattak a szociáldemokrata párttal. Ezt a híradást azonban munkatársunk előtt úgy a kalotaszegi csoport, mint a szociáldemokrata párt megcáfolta és mindkét oldalról kijelentették, hogy voltak ugyan megbeszélések, ezek azonban nem irányultak választási kartellre.

A szociáldemokrata párt választási bizottsága kijelentette, hogy a pártnak az önálló lista véglegesen elhatározott szándéka, nem hajlandók egyetlen párttal sem kartellre lépni, mert saját választási jelvényüket nem adják fel.

A Krenner-csoport szabad kezet tart fenn magának

Munkatársunknak alkalmá volt beszélgetést

A szociáldemokrata pártnak a választások során nemcsak az a célja, hogy mandátumokat biztosítson pártja részére, de a párt reorganizációját is fogja szolgálni a választási propaganda és ennek sikere érdekében nem adhatják fel a szociáldemokrata párt jelvényét.

A hivatalos magyar párt jelöltjei

A magyar párt mai intézőbizottsági üléséről az esti órákban hivatalos kommunikét adtak ki, amely összefoglalja az ülésnek lapunk más helyén ismertetett lefolyását, közli, hogy az intézőbizottság tudomásul vette *Tabéry Géza* kilépését a bizottságból és közli a párt hivatalos jelöléseit. Eszerint a magyar párt jelöltjei a következők:

Alsófehérmegyében képviselőkül dr. Garda Kálmán, dr. Szabó András, Rass Károly, dr. Tókos Géza és egy német kisebbségi jelölt.

Aradmegyében dr. Jakabffy Elemér és dr. Parecz Béla jelöltettek képviselőkül, míg három további magyar helyre a tagozat fogja a jelölést megejteni. Ugyanitt négy német kisebbségi képviselőjelölt lesz a listán. Két magyar és egy német szenatori helyre a tagozat, illetve a német csoport eszközli a jelölést.

Biharvármegyében a három első képviselői helyre dr. Gyárfás Elemér, dr. Kotzó Jenő és Hegedüs Nándor jelöltettek, míg a rendezésre álló további hat helyre a tagozat ejti meg a jelölést.

Beszterce-Naszódmegyében, hol a három képviselő közül egyezmény szerint a magyar pártot két hely illeti, a tagozat jelöl, illetve utóbbira dr. Leitner Mihály dévai ügyvéd jelöltetett.

Brassómegyében képviselőkül Matis András és Kányádi Béla, szenátornak Szabó Béni szücsiparos jelöltettek.

Csikmegyében dr. László Dezső, dr. Willer József, dr. Meske Miklós a képviselőjelöltek, dr. Gyárfás Elemér és Görög Joachim a szenátorjelöltek.

Fogarasmegyében a magyarság számára fentartott egy helyre Ignác László ref. esperes jelöltetett.

Háromszékmegye jelöltjei br. Szentkereszti Béla, dr. Mikó Lőrinc, dr. Molnár Dénes és szenátorjelöltek Sándor József és Kócsán János.

Hunyadmegye képviselői listáján első helyen dr. Meskó Miklós jelöltetett, míg a többi hét jelölt kiválasztása az ottani tagozatra bízott.

Kisküküllőmegyében dr. Gyárfás Elemér a képviselő- és ifj. dr. Barabás Béla a szenátorjelölt. A még rendelkezésre álló egy magyar képviselői helyre a tagozat választja ki a jelöltet.

Kolozsmegye jelöltjei a következők: gróf Bethlen György, dr. Bartha Ignác, dr. Zágoni István, Hexner Béla, Bárdos Péter, Szabó Béni, míg szenátoroknak dr. Balogh Arthur és Hankó Weress Károly jelöltettek.

Krassómegyében mindössze egy magyar képviselőjelölt lesz, kinek személyét a tagozat választja ki.

Szörénymegyében a rendelkezésre álló két magyar képviselői helyre dr. Jakabffy Elemér és Bakos János telepesszázda jelöltettek ki.

Maros-Torda képviselőjelöltjei dr. Paál Árpád, dr. Szoboszlai László, dr. Ferenczi Zsigmond, dr. Szimonisz László és Tövisi Géza. A szenátorjelöltek kiválasztását az intézőbizottság a tagozatra bízta.

Nagyküküllőmegyében az egyetlen magyar képviselői helyre gróf Bethlen Bálint jelöltetett.

Szatmármegyében dr. Paál Árpád, dr. Nagy Sándor, Láng Ferenc, Csengeri-Majer Sándor, Szücs Kálmán jelöltettek képviselőknek, szenatori helyre Sveizer István és Farkas Antal.

Szebenmegyében egyetlen helyet kap a magyarság, melynek betöltése a tagozatra bízott.

Szilágymegye képviselőjelöltjei: br. Jósika

János, dr. Dávid György, dr. Barabás Béla, dr. Jakabffy Elemér, dr. Turay Kálmán és dr. Váradi Aurél. Szenátorjelöltek dr. Paál Árpád és dr. Kotzó Jenő.

Szamosmegye képviselőjelöltjei dr. Abrudbányai Ede, dr. Bene Ferenc, Topán József, Gogomán Antal dr. és Almái Ferenc.

A magyar néppárt a nemzeti parasztpárttal akar kartellit kötni

Munkatársunk felkereste dr. *Keckeméthy* Istvánt, a kolozsvári ref. theologia tanárát, akit az újonnan alakuló magyar néppárt elnökének emlegetnek.

— Mindenekelőtt ki kell jelentenem — mondotta dr. Keckeméthy István, — hogy nem új pártalakulatról van szó. A magyar párt keretében megindult mozgalom, melyről én is csak a napokban szereztem tudomást, a régi magyar néppárt reaktiválására irányul. Ismeretes, hogy a magyar néppárt annak idején azért szüntette be a működését, mert a magyar párt paktumkötései sikertelenségeit a pártban levő egyetlenségekkel magyarázta. A párt egységét akartuk helyreállítani és ezért szüntettük be működésünket, de a jelenlegi tárgyalásokon bebizonyult, hogy bár most az egység teljes a pártban, a vezetőség még sem tud egy olyan egyezményt létrehozni, mely az erdélyi magyar nemzet közös akaratát fejezi ki.

A magyar nép nagy tömege a román nemzeti parasztpárttal való együtt-

Miért kellett reaktiválni a magyar néppártot

Az esti órákban munkatársunk felkereste dr. Deutscher Géza ügyvédet, a magyar néppárti csoport egyik vezetőjét, aki a csoport állásfoglalásáról a következőket mondotta:

— A magyar néppárt életrekeltését már nem halaszthatjuk tovább. Többszöri kísérletünk arra, hogy a magyar párt vezetőségében megnyilvánuló diktatórikus hajlamot megszüntessük, nem sikerült. Nem kell bővebben rámutatnom arra, hogy a magyarság széles rétegeiben milyen elégedetlenséget váltott ki a magyar párt vezetőségének önkényes magatartása. A magyar néppárt, amelyet most életrekeltünk, már 1921-ben megvolt, de 1922-ben az akkori magyar nemzeti párttal megegyezést kötött és így alakult a mostani magyar párt. Az akkori platform a legszélesebb demokrácia és a paritás elvét mondta ki, ez azonban eddig csak papíron szerepelt.

— Az Averescu-kormány bukása új helyzet elé állította a pártvezetőséget, de ahelyett, hogy ténylegesen okult volna és vállalta volna a konzekven-

Stirbey hivatalnok-kormányt alakít, ha a liberálisok cserbenhagyják

(Bucuresti-Bukarest, június 16. Az *Uj Kelet* tudósítójától.) Abban a váratlan felfordulásban, amelyet az Averescu-kormány hirtelen bukása a román belpolitikai életben teremtett, a kibontakozásnak még ma is halvány kontúrjai látszanak csupán. Liberális körökben — miképp azt már jelentettük — tartanak attól, hogy szabadválasztások esetén a külön listával induló nemzeti parasztpárt nagy parlamenti többséget

Temes-Torontálmegyében öt német, egy szerb és egy bolgár kisebbségi jelölt mellett dr. Tornya Gyula és Német Kálmán jelöltettek, a harmadik magyar képviselői hely betöltése a tagozatra bízott.

Torda-Aranyosmegyében képviselőkül dr. Balogh Elek, Bartha Lajos, dr. Pál Gábor (tordai) és Farkas István jelöltettek.

Udvarhelymegye jelöltjei: dr. gróf Bethlen György, dr. Sebesi János, Laár Ferenc és dr. Abrudbányai Ede. Szenátorjelöltek dr. Balogh Artur és dr. Viola Sándor.

haladásban látja meg politikai ér-

vényesülésének lehetőségét.

— A most ratifikált magyar-német blokk szerencsétlenségbe döntheti a nemzetet és ezért a régi magyar néppártnak a tizenharmadik órában életre kellett kelnie.

— Igaz-e, — kérdeztük — hogy Nagytiszteletű ur elfogadta az új pártalakulat elnökségét?

— Erről még kora volna nyilatkozni, — felelte dr. Keckeméthy — mert ugyyszólván még be sem kapcsolódtam a mozgalomba.

— Tudományos munkán dolgoztam, ami minden időmet lekötötte és csak e héten keresett fel a párt egyik vezetőtagja, aki felvilágosított a politikai helyzetről. Egyelőre minden erőmmel azon dolgozom, hogy a magyar párt vezetését a nemzeti parasztpárt felé való orientációra befolyásoljam. A tárgyalások most folynak és amennyiben azok nem vezetnek eredményre, úgy kötelességemnek fogom tartani, hogy a nekem felajánlott elnökséget haladéktalanul elfogadjam és az új pártalakulat élén azonnal megkezdjem Maniuval a tárgyalásokat.

ciákat az eddigi kalandos politikája miatt, azáltal, hogy helyét a magyarság közfelfogását képviselő vezetőségnek adta volna át, ismét a maga álláspontját érvényesítette. Kétségtelen, hogy a két kormányképes román párt elutasító magatartása tette szükségessé a német-magyar blokk megalakulását, ez azonban a reform-csoport felfogása szerint, nem szolgálja a kisebbségek közfelfogását.

— A dr. Bernády György köré csoportosult tagok, miután a valamelyik román párttal való paktumot nem tudta keresztülvinni, passzív magatartásra határozta el magát. A Kós Károly köré csoportosult szárny viszont önálló párt megalakítását határozta el, illetve visszalátja a régi demokratikus magyar néppártot, dr. Keckeméthy István elnöksége mellett, aki a régi néppártnak is vezetője volt. Az új pártnak az a célja, hogy megakadályozza a magyarság további izoláltságát a román néptömegektől és készségét akarja nyilvánítani arra, hogy a demokratikus fejlődés és az együttműködés sorsközösségét vállalja a román néppel.

és ezáltal a kormányrakertülést is biztosítja magának. A liberális vezetők ezért még mindig sürgetik a közös lista megvalósításának gondolatát.

Maniu és Bratianu újra találkoznak

Maniu Gyula a nemzeti párt erdélyi vezérbizottságával folytatott tanácskozásai után ma este az expresszvonattal Bukarestbe utazott és pénteken délelőtt ismét találkozni fog Bratianu Jonellel. Beavatott körökben tudni vélik, hogy ezen a találkozón a két pártvezér a közös lista felállításának lehetőségét fogja megvitálni. A „Cuvantul“ jelentése szerint, amennyiben ez az újabb találkozás sem fog eredményre vezetni, úgy a Stirbey-kormány liberális miniszterei: Dimitriu, Lepadatu, Mrazek, valamint Lupu és Stelian Popescu ki fognak lépni a kormányból, hogy ezáltal kormányválságot provokáljanak és így kényszerítsék Stirbey herceget a lemondásra. Természetesen a liberálisok azzal számolnak, hogy a herceg lemondása esetén Bratianu Jonel kap kormányalakításra megbízást, aki azután személyesen fogja kezébe venni a választások irányítását.

MAGYAR SZINHÁZ MOZGÓ

Eredeti zene- és ének kísérettel.

A volgahajós

oroszfárgyú világsláger, a hajóvontató rabok életéből. — Rendezte Cecil B. de Mille. Főszerepben Várkonyi Mihály Elnot Fair, William Boyd Julia Faye

Monopol Trans

Ezzel szemről nyert érte- lárden el van Ófelsége meg sok szabad le mondott liber mányal hely döntött, hogy ideje június 2 választ el teh és ez a tiz no tok egymásho

A „Cuvan nok néhány laborációt és tése alatt álló hibéből rekrut A lap tudni Petrovici vol írásban is me ajánlatát és J annak feltétel fuzió. 2. Vála lések összehív Averescu tábo vezetőség kin

Az A fuzió t ma is hatalm való részvéte volt belügym nap nap után madja Gogát, hogy Goga csinált azzal zása utolsó na nit sem talált kasszájában. demarsban kö írja a „Lupta pártvezetőség trófa fenyeget kovinai és a pártból. Petro terek határoz és a lap szeri nem akarna lemondatása r gát — úgy G nisztert kíván

A „Lupta rescu-kormány A lap szerin kevesebb, mir le, amelyekne miatt már ne a volt levit 100.000 lejt sonlóan egy Egy Carlova ismeretlen, 8 kormány. A szigorubb viz vonását.

Egyik bul vett napidija volt avereszk levelét közli, vissza a képv ket beleegyez kveszturája, must“ hírhed élénk komment politikai köre

A nemz A nemzet következőket Máramaro. Aradmegye Kolozsmeg Sándort. Szamosme vits Mihályt. Szebenmeg Aurelt. Szilágyme Julia-megyéb Temesvár Karánsebe

Hivatalnok kormány előtérben

Ezzel szemben a „Lupta“ megbízható helyéről nyert értesülése szerint Stirbey herceg szilárdan el van határozva arra, hogy eleget tesz öfélése megbízásának és biztosítja a választások szabad lefolytatását oly módon, hogy a lemondott liberális minisztereket hivatalnok-kormányral helyettesíti. A választási bizottság úgy döntött, hogy a jelölőlisták benyújtásának határideje június 26-ikán legyen. Összesen tíz nap választ el tehát a jelölőlisták beterjesztésétől és ez a tíz nap meg kell, hogy hozza a pártok egymáshoz való viszonyának tisztázását is.

Jorga Averescuval tárgyal fuzióról

A „Cuvantul“ jelenti, hogy Averescu tábornok néhány nappal bukása után választási kollaborációt és fuziót ajánlott fel a Jorga vezetésére, aki álló és a professzor néhány személyes hívéből rekrutálódó nemzeti demokratapártnak. A lap tudni véli, hogy egy Dori Popovici és Petrovici volt miniszterekből álló delegáció irásban is megismételte Jorga előtt a tábornok ajánlatát és Jorga professzor elvben elfogadta annak feltételeit. Ezek volnának: 1. Azonnali fuzió. 2. Választási kollaboráció. 3. A közgyűlések összehívásáig három tag: Jorga professzor, Averescu tábornok és Goga Octaviánból álló vezetőség kinevezése.

Az egész néppárt Goga ellen fordult

A fuziók tervektől függetlenül a néppártban ma is hatalmas harcok dúlnak a választásokon való részvétel, de elsősorban Goga Octavian volt belügyminiszter körül. A bukaresti sajtó nap nap után kiméletlenül éles cikkeket támadja Gogát, a lapok mindennap követelik, hogy Goga válaszoljon arra a kérdésre: mit csinált azzal a 13 millióval, amit kormányzása utolsó napján felvett és amelyből egy bant sem talált az új kormány a minisztérium kasszájában. A volt marghilomanisták erőlyes demarsban követelik Averescu tábornoktól, — írja a „Lupta“ — hogy Gogát távolítsák el a pártvezetőségből, mert egyébként az a katasztrófa fenyeget, hogy a vidéki, különösen a bukovinai és a regáti pártszervezetek kilépnek a pártból. Petrovici, Meissner és Mitilineu miniszterek határozottan Goga ellen foglaltak állást és a lap szerint arra az esetre, ha Averescu nem akarna résztvenni a választásokon, mert lemondása miatt személyében sértve érzi magát — úgy Garoflid volt földművelésügyi minisztert kivánják a párt élére állítani.

Új részletek az „osztokodás“-ról

A „Lupta“ újabb részleteket közöl az Averescu-kormány büdzséfelosztó tevékenységéről. A lap szerint Lepadatu kultuszminiszter nem kevesebb, mint 300 utalvány kifizetését tiltotta le, amelyeknek beváltására a távozás gyorsasága miatt már nem maradt idő. Az „Indreptarea“, a volt hivatalos, a 4652. számú utalványon 100.000 lejt vett fel az államkasszából, hasonlóan egy másik alkalommal 300.000 lejt. Egy Carlova nevű egyénnek, akinek személye ismeretlen, 800.000 lejt utalt ki a bőkezű kormány. A lapok erőlyesen követelik a legszigorúbb vizsgálatot és a bűnösök felelősségrevonását.

Egyik bukaresti lap a képviselők előre felvett napidíjainak visszafizetése alkalmából egy volt avereszkánus képviselő elkeseredett hangú levelét közli, amelyben azt kéri, hogy fizessék vissza a képviselőknek az 1000 lejeget, amelyeket beleegyezésük nélkül vont le a parlament kvesturája, Goga Octaviannak „A forrongó must“ hírhedt heccönyve számára. A levél élénk kommentálásokra ad alkalmat a főváros politikai köreiből.

A nemzeti parasztpárt jelöltjei

A nemzeti parasztpárt ma esti ülésén a következőket jelölte listavezetőnek: Maramarosmegyében Dan Severt. Aradmegyében Pop-Csicsó Istvánt. Kolozsmegyében és Naszódmegyében Vajda Sándort. Szamosmegyében és Szatmármegyében Popovits Mihályt. Sibbenmegyében és Hunyadmegyében Vlad Aurelt. Szilágymegyében, Bukarestben és Alba-Julia-megyében Maniu Gyulát. Temesváron Bocu Severt. Karánsebesen Brediceanu Caiust.

Fildermann dr. lemondott az U. E. R. elnöki tisztéről

(Cluj-Kolozsvár, június 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bukarestből érkezett távirati jelentés szerint a „Lupta“ ma délután megjelent számában arról ad hírt, hogy dr. W. Fildermann az U. E. R. elnöke lemondott tisztéről. A távirat nem közöl közelebbi részleteket Fildermann dr. lemondásának okairól, amely teljesen meglepetésszerűen érte az U. E. R. hivatást. Az U. E. R. kolozsvári exponensei nem tudják pozitív okát adni Fildermann lemondásának, amelynek hivatalos megerősítését eddig még nem is vették kézhez. Valószínűnek tartják azonban, hogy az U. E. R. regáti szerve-

zetei nem akarták ratifikálni azt a paktumot, amelyet Fildermann dr. a liberálisokkal kötött és ez a vonakodás indította Fildermann dr.-t arra, hogy elnöki tisztéről lemondjon.

Akárhogy is áll azonban a dolog, egy kétségtelen, hogy ha Fildermann lemondása valóban megtörtént, úgy ez súlyos válság elé fogja állítani az U. E. R.-t, hiszen köztudomásu, hogy az U. E. R. szervezete és az egész Unionea gondolat nem a zsidó néptömegben gyökerezik, hanem főképpen Fildermann személyéhez és energiájához tapad.

A két amerikai repülő kalandja az Oceán fölött

Ködben és viharban Berlin felé. Chamberlin és Levine a „halott“ motorral Eisleben fölött

(Cluj-Kolozsvár, június 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Clarence D., Chamberlin és Ch. A. Levine megkezdtek légi utjuknak az amerikai nagy lapok számára lekötött közlését. A világrekordot elért két aviatikus fagyos tárgyilagossággal mondja el a föld és tenger feletti bravurozóját, de ebből az objektív leírásból olyan drámai erő lüktet, amelyben megérződik a mai kor igaz lelkelete: az igyekezet, minél gyorsabban megközelíteni a legnagyobb távolságokat és a vágy, hogy az emberiség minden vonatkozásban minél közelebb kerüljön egymáshoz.

Chamberlin és Levine repülésük második estjéről és Kottbusig való utjukról a következő leírást adják:

Viharban és ködben

A vihar olyan irtózatossá erőlye tombolt ezen az estén és olyan sűrű köd zavarta utunkat, hogy alig láttunk tizméternyire. Az utolsó helyiség, amit még a köd és sötétség beállta előtt megpillantottunk, amikor a csatornán átrepültünk, a Delangolországban levő Plymouth városa volt. Azután vastag köd szállott minden oldalról a magasba.

Eredetileg az volt a szándékunk, hogy a csatornát déli irányban Páris felé repüljünk át és ezután észak-keleti irányban Berlin felé szállanánk. Hozzávetőleg 65 gallon gázolint felett rendelkezünk, amely számításunk szerint elég volt ahhoz, hogy egész éjjel fennmaradjunk a levegőben és hétfőn reggel már a hajnali órákban leszállhassunk Berlinben.

Mialatt Berlin felé repültünk, bekerültünk egy magas ködrétegbe, ami arra kényszerített bennünket, hogy megváltoztassuk utirányunkat. Eközben elvesztettük tájékozódásunkat és Chamberlint annyira kimerítette a gép kezelése, hogy kénytelen volt átadni a kormányt Levinének, aki az éjszakai repülésben soha még ki nem próbálta erejét. Levine azonban ezuttal is nagyszerű pilótának bizonyult s úgy kezelte a gépet, mintha évek óta gyakorolta volna az éjszakai repülést.

Dortmund fölött

A 20 ezer lábnyi magasságból, lassan lesüllyedtünk egészen 300 lábnyira a föld fölé. Itt már meg tudtuk állapítani, hogy valamelyik német város alszik alattunk, de nem tudtuk a nevét. Az eső esett és a szél egyre makacsodott. Chamberlin meg volt róla győződve, hogy Essen felett voltunk, mert alattunk acélgyárak kéménye ágaskodott, Levine viszont a várost Bremerhavennek tartotta. 15–20 percet repültünk a város körül, hogy valami jeltől meg tudjuk, hol vagyunk voltaképpen. Chamberlin makacsul azt hitte, hogy a Krupp művek fölött szállunk. Többször körülrepültük a gyárakat, amelyeknek kéményéből tűznyelvek csapkodtak, de mégsem tudtunk bizonyosságot szerezni afelől, hogy hol vagyunk. Nagyon aggódtunk tanácstalanságunk miatt, amikor hirtelen láрма tört fel felénk és rakétákat láttunk felszállani.

Jelet adnak — mondotta Chamberlin — arra, hogy szálljunk le. Még mindig jobb, ha leszállunk, mert képesek repülőket elhárító ágyukkal tüzelni ránk.

Azt hitte ugyanis, hogy valamelyik határváros felett vagyunk és nem érzett semmiféle kedvet arra, hogy konfliktusba keveredjen a rendőrséggel.

Lejebb szállottunk és akkor tudtuk meg, hogy Dortmund aviatikai telepe felett kovályogtunk. Innen rakétákat tüzeltek a levegőbe, hogy figyelmessé legyünk rájuk, mert Dortmundban, valamint egész Németországban tudták, hogy valahol Európá-

ban vagyunk a levegőben. Teljes erővel „Berlin“ kiáltottunk, mire a repülőter katonái keleti irányba mutattak és akkor a „Columbiát“ ebbe az irányba kormányoztuk.

Közből már csak tíz gallon gázolink maradt. Dortmund körül valamelyest eloszlott a köd, úgy, hogy néhány száz lábnyi magasságból már aránylag elég jó tájékozódást nyerhettünk. Az eső azonban még mindig szitált.

Fogy a gázolint

Közből a gázolink egyre veszedelmesebben fogyott. Néztük az ellenőrző üveg mérőtokait és aggódva néztünk egymásra. Már tisztában voltunk vele, hogy semmi kilátásunk Berlin felé elérésére. Afelett tanakodtunk tehát, mi lenne előnyösebb: kikeresni megfelelő mezőt a leszállásra, vagy pedig az utolsó csepp gázolinkig tovább repülni. Chamberlin azon a véleményen volt, hogy valamelyik nagyobb város közelében le kell szállni, mielőtt a gázolint teljesen elhasználtuk. Ebben az esetben ugyanis a motorokat a leszállás után még jól használhattuk volna. Levine azonban a repülés folytatása mellett volt és azt kívánta, hogy mindaddig szálljunk, amíg a motorok önmaguktól stoppolnak. Így is történt. Néhány mérföldet repültünk még, míg azután „a halott motor“-ral Eisleben város közelében leszállásra kényszerültünk. A leszállás rendben történt, gépünk sehol törést nem szenvedett.

Eislebenben és Kottbusban

Ez hétfőn hajnali 5 óra 55 perckor volt. Kímásztunk a gépből. Chamberlin alig tudott a lábára állni, Levine pedig úgy ugrált, mintha lábai bele-gabalyodtak volna egy hajókötélbe. Nemsokára aztán emberek rohantak felénk. Egy asszony németül szólított meg bennünket és amikor angolul válaszoltunk, ijedve elfutott. Meglehet, hogy külsőnk ijesztette meg. Levine ugyanis olyan kázmását viselt, mint a Ku-Klux-Klan tagjai. Ezenfelül pedig olyan piszkosak is voltunk, hogy a jó asszony bizonyára ördögöknek nézett, akik most jöttek ki a pokolból.

Az emberektől gázolint kértünk és néhány óra múlva a közeli fából husz gallon benzolt kaptunk. Nem az volt, amit akartunk, de azért kielégített. Körülbelül száz férfi és asszony állott körül bennünket, akik semmiképpen sem akarták elhinni, hogy Amerikából repültünk ide. Azért gyanakodtak, mert Chamberlin ugyan nem beszél németül, de annál jobban Levine, aki elég folyékonyan beszélt a nyelvükön. Az emberek nem tudták megmondani, milyen irányban fekszik Berlin, úgy, hogy amikor felszállottunk, a folytonos keresésben felhasználódott benzolunk és ismét le kellett szállanunk Kottbus közelében, célunktól hetven mért-földre. Mialatt a paraszttal, akik kártalanítást követeltek gépünknek a pocsolyás földjükön okozott károkért, megjelent Kottbus város főpolgármestere és szívből üdvözölt. Diadalmenetben vittek Kottbusba. A fogadás ugyan hatalmasabb volt Berlinben, de csöppet sem szívélyesebb.

Kinai fal

mögött él, ha nem követi a világkultúrát. Még ma küldjön 20 lejt Lepagehoz, Kvár, az Ex Libris négy-nyelvű könyvismertető folyóirat egy számáért.

n öt német, egy oségi jelölt mellett Kálmán jelöltet képviselő hely betöltésére.

képviselőkül dr. dr. Pál Gábor (tor-ettek).

dr. gróf Bethlen Laár Ferenc és dr. jelöltek dr. Balogh

Párttal

g politikai ér-phetőségét.

r-német blokk szeren- tet és ezért a régi madik órában életre

— hogy Nagytiszte- akulat elnökségét?

nyilatkozni, — felelte ugyszólván még be

aba.

lgoztam, ami minden éten keresett fel a felvilágosított a poli- ndenerőmmel azon párt vezetőségét a ó orientációra be- st folynak és amennyi- ényre, úgy köteles- a nekem felajánlott fogadjam és az új egkezdjem Maniuval

Pártot

litikája miatt, azáltal, zfeldfogását képviselő ismét a maga állás- tetelen, hogy a két ltatisító magatartása yar blokk megalaku- port felfogása szerint, zfeldfogását.

y köré csoportosult román párttal való vóni, passzív maga- A Kós Károly köré álló párt megalaki- zállítja a régi demo- t. Kecskeméthy Ist- régi néppártnak is az a célja, hogy meg- rábbi izoláltságát a gét akarja nyilvání- gés fejlődés és az állalja a román néppel.

liberálisok

ülést is biztosítj k ezért még mindig gvalósításának gon-

nu újra találkozni

zeti p'rt erdélyi onattal tanácskozásai onattal Bukarestbe t ismét találkozni eavatott körökben találkozáson a két tásának lehetőségét ul" jelentése szerint, találkozás sem fog a Stirbey-kormány t, Lepadatu, Mrazek, Popescu ki fognak ezáltal kormány- így kényszeríték sra. Természetesen ak, hogy a herceg onel kap kormány- zután személyesen tások irányítását.

Egy forradalmi művészettörténet

H. G. Wells új könyve: „A művészetek fejlődése”

Alig két éve annak, hogy H. G. Wells, a nagy angol író, akinek műveiben a képzelet a szociális lelkiismerettel, a fejlődés valóságában való hit optimizmusa az emberi lélek mélységes ismeretével meglepő harmóniában egyesül: egy forradalmi szempontokkal telített világtörténelemmel lépett a kultúremlékek elé, melyben az eddigi metafizikai történelemszemlélet helyett — ha lehet ilyen kategorikusan meghatározni — a természettudományos történelemszemléletet valósította meg s az emberi fejlődés motorikus erőiként a kultúra, a civilizáció, a technikai találmányok korszakainak a különböző teológiai képzelgések lerombolásának forradalmi etapjait jelölte meg.

Ebben a történelemben az uralkodók és hadvezérek történelmi jelentősége a minimumra van redukálva, a hősi kultusz nevelés tárgya és csupán egyetlen hősiség van benne igazolva, az, amelyik a tudomány és művészet előhaladásának szolgálatába van állítva.

Wells világtörténelme a konzervatív történelemtudósok körében érthető ellenkezést váltott ki, ráfogták, hogy szubjektív, (mintha az övék objektív lenne és nem az uralmon lévő hatalmasok szájaize szerint készült volna) részleteiben elnagyolt és nagyon is szociális tendenciájú. Wells ezekre a „kritikákra” egy újabb nagyszabású regénnyel válaszolt: a „William Clissold világa” cíművel, mely nemrég jelent meg magyarul és a magyar intellektuálisok körében élénk vitára adott alkalmat. Ebben a könyvében Wells világtörténelmének vezérlő eszméit minden objektív látszat nélkül, tényleg szubjektíven tárja elé, és egy teljesen felszabadult, mély intenzitású szellem elragadtatásával, néhol kiméletlenségével mond bírálatot mindama bal- és jobboldali dogmák felett, melyek az emberiség primitív korszakából maradtak káros örökségként reánk és pokollá változtatták át legmélyebb és legigazibb örömforrásainkat: a szerelem, a szabadság, a gondolat és az érzés világát. Wells a kibontakozás és a megmenekülés útját ebben a könyvében is a civilizáció, a technikai kultúra, a tudomány mindenhatóságának a szociális igazság mindenhatóságával való egyesülésben látja, mely lehetlenné fog tenni minden ártalmas fétisizmust és az igazságokat nem filozófiai elvontságokban keresi majdán, hanem a valóság érdemes, mert boldogító igazságosságában.

A „William Clissold világa” után most egy újabb szenzációs könyvvel lépett meg bennün-

„Európai utlevél” kiadását javasolják az idegenforgalmi kongresszuson

Franciaországban és Itáliában már dolgoznak az új utlevél tervén. A háboru előtti státusquoit kívánják

(Bécs, június 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bécsben az idegenforgalmi kongresszus a napokban kezdte meg tanácskozásait. A megnyitóbeszédet dr. Schurf osztrák kereskedelmi miniszter tartotta, hangsúlyozván az idegenforgalom döntő fontosságát az egész gazdasági politika szempontjából. Az olasz idegenforgalmi egyesület nevében Guido Ascoli közli, hogy az idegenforgalom megkönnyítése érdekében Franciaország és Itália mértékadó körei egy európai utlevél megteremtésére tettek indítványt a két kormányfő felé. Az európai utlevél birtokosai vizum nélkül utazhatnak Európa bármely országába. A terv megvalósítása céljából egy olasz és francia bizottságot jelöltek ki. Az újfajta utlevél egy csapásra megszünteti az idegenforgalom körül tapasztalt eddigi anomáliákat. Bársony, budapesti vezérigazgató az utleve-

ket a hallatlanul termékeny és szinte a goethei univerzalitást is felülmúló érdeklődésű H. G. Wells. Uj könyvében, mely „A művészetek fejlődése” címmel jelent meg magyarul, az emberiség szellemtörténetének irányvonalait vizsgálja fel, hallatlan tömörséggel és már világtörténelemben is alkalmazott forradalmi szempontokkal.

Ez a művészet, irodalom- és általános szellemtörténet még az eddig ismert legjobbakat, mint a Burckhardtét, Gibbonét, Croceét, stb. is felülmúlja szemléletének eredetiségével, áttekinthetőségével és főleg értékelméleti forradalmiságával, mely elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a részletek színes és fásztó leírása helyett inkább kortörténelmi háttérrel fest és a különböző művészeti korszakok kialakulását és jelentőségét a társadalmi, gazdasági milió komponenseiből magyarázza, az egyes szellemi irányzatokat pedig az állami, nemzeti, hatalmi erők összetételéből analizálja ki.

Természetesen a művész Wells sem tagadja meg magát ebben a magas tudományos könyvében, ezt azok a drámai leírások bizonyítják, melyek a könyv viszonylagos rövidségénél fogva is, mély és maradandó benyomást gyakorolnak reánk. A könyv legpompásabb fejezetei a primitív (paleolitikus-korszakbeli) ember és a görögök és rómaiak művészetéről és irodalmáról írottak.

A görög művészet taglalásánál különösen merész és eredeti az a megállapítása szerzőnek, mely szerint a maga nemében páratlannak hirdetett görög képzőművészet alkotásai a görög szellem legkevésbé eredeti és nagyszerű megnyilvánulásai, tulajdonképpen a hasonló kultúrájú égei népek művészetének továbbfolytatásai.

lek tekintetében a háboru előtti státusquo visszahelyezését indítványozta. Szerinte részben már meg is oldódott ez a kérdés, mert hiszen néhány ország egymás között megszüntette a vizumkövetelményeit. Anglia és Franciaország, Németország és a Skandináv államok között már nincs láttaozási kötelezettség és Svájc is több országgal ilyen kölcsönösviszonyban él. Már csak hetek kérdése, hogy Ausztria, Csehszlovákia és Németország között a vizumkövetelmény megszüntjön. Logikus következménye tehát a gazdasági fejlődésnek, hogy az utlevél — mint a háboru előtt — csak a keleti országokba való belépésre és Amerikába legyen kötelező, a nyugatra ellenben minden európai szabadon jöhessen.

A kongresszus ilyenértelmeű javaslatnak a kormányok elé való terjesztését határozta el.

A görög (hellén) szellem minden időkét túlélő és fényt sugárzó revelációit Wells a görög gondolkodás merészességében, az empirikus, tapasztalati meglátás elemeinek világképpé formálásában látja, abban a minden szolgáltságtól mentes igazságszeretletben, mely Szokratesz önkéntes halálában nyerte betetőzését.

Hogy ez a szellem mennyire görög és mennyire a görög nép létezéséhez kötött volt, azt fascinááló drámaisággal a római civilizáció történetének példái mutatja be Wells. Lesújtó kritikája izekre szedi a római civilizáció szellemét és tudományát, gonosz és kegyetlen világát, mely a görög irodalom és művészet elemeit fényűzősége alacsonyította, melynek gigászi épületei, szellemi erőfeszítései egy borzalmas szolgaság megrendíthetetlen pillérein nyugodtak, mely érzéketlen volt minden szellemiség iránt és a legszebb művészeti alkotások is csak annyiban jelentettek számára értéket, amennyiben áruként szerepeltek és kimondottan érzéki élvezetek céljait szolgálták. Kevés történet van, aki annyira belehatolt volna a római lélek lényegébe, annak a világracionalizmus összetartó erőibe, melyeket bornirt politikusok kulturátlan, vad lelkek ma is annyira dicsőítenek.

Természetesen az egyiptomi és arab kulturák és civilizációk nem kevésbé érdekes szempontok szerint vannak megrajzolva Wells könyvében, mely ha nélkülözi is a fásztó adathalmazokat, mégis szintetikus szemlélettel van megírva, demonstratív és agitációs hévvel, mint Wells legtöbb könyve. Tett ez a könyv, egy újabb lépés a szellemi megnyilvánulások akadémikus, tehát rendszerint hazug magyarázatainak diszkreditálásához. (s. l.)

Szombaton június 18-án nyitják meg fényes külsőségek között az Opera-Mozgót, a Román Nemzeti Színház helyiségében. Ez lesz az ország legkényelmesebb és leghüvösebb mozgószínháza.

Kolozsvár egész előkelő közönsége résztvesz a megnyitáson, amely a hatóságok képviselőinek jelenlétében fog megtörténni.

Nagy meglepetés lesz a közönség számára, hogy nemcsak egy, hanem két grandiózus filmet fognak bemutatni, hogy így a humor változzék a megindultsággal és lelki emelkedettséggel.

Ennek a nagy új mozgószínháznak megnyitása azt jelenti, hogy először kezdődik meg a verseny ebben a művészeti ágban is, ami a közönségnek csak hasznára lehet. Elég volt a bejelentés, hogy az Opera-Mozgó megnyílik és máris egymással versengve igyekeznek mennél jobb filmeket bemutatni a mozgók, a nagyközönség öröme.

Az Opera-Mozgó azért nyílt meg, hogy kizárólag nagy és grandiózus filmeket mutasson be a közönségnek, amelyeket a katonazenekar fog kísérni.

A kultuszminisztérium szíves volt a Román Sajtószindikátusnak engedni át a nyári hónapokra ennek a mozgószínháznak üzemét, hogy ezáltal új jövedelmi forrásokat nyisson meg úgy a román Nemzeti Színháznak, mint a Sajtóotthonnak. A nagyközönség felkérte, hogy mennél nagyobb számban jöjjön el a megnyitó előadásra és egyben illő tisztelettel adózzék a művészetek otthonának, amit a Nemzeti Színház jelent, még ha három hónapon át mozgószínházi előadásokat fognak is ott tartani, akárcsak a párisi Nagyoperában. A közönség csodában és meghatottsággal lép be a művészetek nagy otthonába.

Mindenki jöjjön hát az Opera-Mozgóba

Bizonyos, hogy mifelénk roppant egy évvel ezelőtt tással bizta meg a néppárt az ország leveleket, a logikával mutatt zódásukra, hogy konstruktív párt mánia boldogul boluma.

A szerelmes tek, hogy írójuk néppárt biztosít sorsát és még be az agg harcos, t jának táborába.

Ilyen nagy a néppárt uralo poloról elsétált, felfedezéseknek igen kap levele teheti az ablak nem szerelmes, be, hogy „a sor mert csalódott ban is...

Ez így rend lelkedés is, m kicsit meghökk épen akkor tán amikor a vezér tudja megajánd san akkor fücc hatalomnak és kor jön a kiábr lódott” ember

Beszámíthat most a kérdés, a bécsi orvosok vesucunára von legyünk, ugy e leges. Főlöles meghalt, bár ő kevésbé a feles halmi, vagy se asztallában m veri az élettelle. Hogyne érezn Persze, a roma kosságokban ják, ellenkező vetik az értel irányító eszköz a veszedelmes filozófiája. Az ják, ha életve hatalmazást a lemből” teszi. lennek. Az ig van, megtarta nyire kedves dalmat is oko se marad, de pótlása az eg és ez az igazs és így Grozav

Szép, győ az a nagy ü végigünnepel ban és könny lyel otthona, Mindez győm mondjuk — egy kissé tul megállapítanú ciónk sajnos ilyen ambició magyarul sz napi teljesít ményben ez Lindberg em legnagyobb legnagyobb arányban a z ségével. Lind

Mél

Szolják ison

el tervein.

előtti statusquo
ta. Szerinte részben
kérdés, mert hiszen
tt megszüntette a
Franciaország. Né-
államok között már
ség és Svájc is több
égi viszonyban él.
gy Ausztria, Cseh-
között a vízumkény-
következménye tehát
hogy az utlevél —
sak a keleti orszá-
merikába legyen ké-
er minden európai

telmű javaslatnak a
tését határozta el.

minden időket túlélő
t Wells a görög gon-
z empirikus, tapaszt-
világképpé formál-
en szolgáltságtól men-
ly Szokratesz önkén-
özését.

nyire görög és meny-
éhez kötött volt, azt
mai civilizáció törté-
be Wells. Lesújtó
mai civilizáció szellem-
gonosz és kegyetlen
rodalom és művészet
sonyította, melynek
erőkifejtései egy bor-
dithetetlen pillérein

en volt minden szelle-
művészeti alkotások
tték számára értéket,
peltek és kimondottan
olgták. Kevés törté-
ehatolt volna a római
világuralomnak össze-
mirt politikuskok kul-
s annyira dicsőítenek.
omi és arab kulturák
bé érdekes szempontok
va Wells könyvében,
rasztó adathalmazokat,
élettel van megírva,
s hévvel, mint Wells
z a könyv, egy újabb
vánulások akadémikus,
magyarzatainak disz-
(s. 1.)

között az yiségében. nháza.

jelemlétében fog

k egy, ha- mor válna-

y ebben a művé-
negnyilik és máris

közönségnek, ame-

nek a mozgószin-
a Sajtóotthonnak.
isztelettel adózzék
dásokat fognak is
k nagy otthonába.

zögóba

PIL-PUL

Bizonyos, hogy a politika különösen erre
miféleképpé roppant érdekes foglalkozás. Amikor
egy évvel ezelőtt a tábornokot kormányalaki-
tással bizta meg a király, halomszámra kapta
a néppárt az ország minden sarkából a szerel-
mes leveleket, amelyek alázatos írói briliáns
logikával mutattak rá arra a lángoló meggyö-
zödéstükre, hogy a néppárt az ország egyetlen
konstruktív pártja és Averescu tábornok Ro-
mánia boldogulásának és fejlődésének szim-
bolusa.

A szerelmes levelek valahogy úgy végződ-
tek, hogy írójuk boldog, mióta rájött, hogy a
néppárt biztosíthatja egyedül az ország jövőd-
sorsát és még boldogabb volna, ha a tábornok,
az agg harcos, be sorozná őt is nagyszerű párt-
jának táborába.

Ilyen nagy felfedések voltak soron, amikor
a néppárt uralomra került, de most, hogy a
poleról elsétált, elmúlt az ideje az ilyenfajta
felfedezéseknek is. Averescu tábornok már nem
igen kap levelet, vagy ha kap, azt nem igen
teheti az ablakába, mert az új levelek hangja
nem szerelmes, inkább rezignált módon jelenti
be, hogy „a sorok írója” kilépett a néppártból,
mert csalódott a pártban is, meg a tábornok-
ban is...

Ez így rendben is van. Emberi szokás a
lelkesség is, meg a csalódás is. Csak az egy
kicsit mehökkentő, hogy e Bayard-lovagokban
éppen akkor támad fel az olthatatlan szerelem,
amikor a vezér ur lomra kerül és két kézzel
tudja megajándékozni a proselitákat és ponto-
san akkor fuccs a szerelemnek, amikor fuccs a
hatalomnak és fuccs az ajándéknak is. Olyan-
kor jön a kiábrándulás, a melancholia és a „csa-
lódott” ember poétikus mélabuja“.

***

Beszámítható-e, vagy nem beszámítható, ez
most a kérdés, amelyet hamleti töprengéssel a
a bécsi orvosok önmaguknak tesznek fel Groza-
vescunéra vonatkozólag. Bármilyen humanisták
legyünk, úgy érezzük, hogy ez a kérdés fölös-
leges. Fölösleges azért, mert a nagy énekes
meghalt, bár őt senki sem kérdezte meg, leg-
kevésbé a felesége afelől, hogy szeretne-e meg-
halni, vagy sem. A kis gyermek, amikor az
asztallábon megüti magát, mert bűnösnek érzi.
Hogyne éreznék bűnösnek Grozavescunét?
Persze, a romantikusok, akik a szerelmi gyil-
kosságokban a szenvedély igazolását lát-
ják, ellenkező véleményen vannak. Ők meg-
vetik az értelmet, amely az élet biztosító és
irányító eszköze, nekik az ösztön a szent. Ez
a veszedelmes romantika az élet ellenségeinek
filozófiája. Az örültet kényszerzubbonyba zár-
ják, ha életveszélyes, a féltékeny embernek fel-
hatalmazást adnak a gyilkosságra, mert „szere-
lemből” teszi. Bornirt értelmezése ez a szere-
lemnek. Az igazi, emberi szerelem az életért
van, megtartani akar mindent, ami valameny-
nyire kedves nekünk, még ha ez a kedves fáj-
dalmat is okoz. A fájdalom elmúlik, nyoma
se marad, de az elmúlt életnek nincs után-
pótlása az egyénre vonatkoztatva. Ez a tény
és ez az igazság. Buhódjének az élet ellenségei
és így Grozavescuné is.

***

Szép, gyönyörű, megható az az elragadtatás,
az a nagy ünnepi láz, amellyel Lindberget
végigünnepelték Európa legnagyobb fővárosai-
ban és könnyekre fakaszt az az extázis, amely-
lyel otthona, Amerikában fogadták a hős pilótát.
Mindez gyönyörű, de — nem ünneprontásból
mondjuk — mégis egy kicsit sok már, mégis
egy kissé túlzott. Nem irigység részünkről ezt
megállapítani, hiszen nincsenek pilótai ambi-
cióink sajnos, sem elég jó idegeink ahhoz, hogy
ilyen ambícióink lehessenek. Amit Lindberg —
magyarul szólván — leisztolt, az nem minden-
nap tejesítmény, kétségtelen. Am végered-
ményben ez a nagy ünneplés nincs arányban
Lindberg emberi nagyságával, épúgy, mint a
legnagyobb zenei interpretátor értéke nincs
arányban a zenei alkotó zsenijével, vagy tehet-
ségével. Lindberg is csak reprodukátor, a ma-

gasabb intelligencia nélküli akarók típusa, aki
nagyon is őszinte volt, amikor kijelentette,
hogy „nem érdemlem meg azért a kis semmi-
ségért ezt a nagy ünneplést“. Igaz, a nagy
ünneplés nem a Lindberg hibája, hanem azoké
a férfi és női hisztérikáké, akik bolondulnak
a szerencsésért, azoké a politikuskoké, akik be-
hódolnak a tömegek cirkuszi szomjúságának, a
„panem et circensem“ üvöltéseinek. A repülő-
gép feltalálóját, sőt elméleti elgondolóját, — aki
nem volt kisebb ember, mint Leonardo da
Vinci — nem fogadták ujjongva és féltőlten
ünneplő tömegek, a IX. szimfónia titánja:
Beethoven szegényen halt meg és az emberiség
legnagyobb jöltevei, mint Ehrlich professor,
Semmelweis, Darwin vagy Stephenson, legfel-
jebb haláluk után érték meg a dicsőséget, hogy
szobrot — de nem aranyból valót — állítottak
nekik. Ehrlich elé, aki a vérbaj szérumát ta-
lálta fel és emberek százezreit mentette meg
borzalmas kinoktól, korsi pusztulástól, nem-
hogy páncélos cirkalót nem küldött volna Né-
metország, de még az egyetemi katedráját is
irigyelték tőle és egy olyan nagy alkotót, mint
Balzac, aki az emberi élet legmélyebb titkaiba

Csuz, reuma, köszvény és vesebaj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán (Büdös-
patak, Kolozsvár—Nagybányai vonal)
Vasúti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes
szobák, gondos kiszolgálás, olcsó keresztény
és **כשר** ellátás. Elsőrangú pihenőhely, feny-
ves sétányok, kirándulóhelyek. Naponta téri-
és tánczene. Állandó orvosi felügyelet.

Nyitva május 15-től szeptember 15-ig

Elő- és utószezonban kedvezményes árak. Elő-
jegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazga-
tóság**. Posta: Ileanda-Mare

világított be, a magasabbrendű gyönyörűség
forrása volt, kegyetlen munkában pusztult el.
Giordano Brunót máglyán égették el, Galileit
börtönbe vetették. Mindezek olyan történeti
tények, amelyek világánál — sajnos — elhal-
ványul a Lindberg dicsősége.

Az angol kormány cáfolja, hogy a Moszkvá- ban kivégzett cári tiszték Anglia kémei lettek volna

Anglia kész újabb tárgyalásokat kezdeni a szovjettel, ha az lemond a propagandáról

London, június 16. Az angol külügyminis-
térium parlamenti titkára az alsóház mai ülésén a
leghatározottabban megcáfolta azokat a moszkvai állí-
tásokat, hogy a Moszkvában kivégzett husz orosz
ellenforradalmár a moszkvai angol követség szolgál-
latában állott és kémkedést folytatott volna Anglia
javára. A Szovjetországnak akkreditált angol
missziók semmiféle kémzolgálatot nem folytatnak.

Buchanan munkapárti képviselő a külügyi-
minisztérium képviselőjének ezt a kijelentését a
következő megjegyzéssel kísérte:

— Micsoda hazugság!

Az elnök Buchanan kijelentése visszavonására
szólította föl, majd midőn Buchanan a felszólításnak
nem tett eleget, kiutasította őt az ülésteremből.

Buchanan erre fölkelte helyéről és elhagyta a
parlamentet.

A külügyminisztérium parlamenti titkára ezután
bejelentette, hogy Anglia bármely pillanatban haj-
landó újabb tárgyalásokat kezdeni a szovjetkor-
mánnyal, feltéve, hogy a szovjetkormány biztosi-
tékokat nyújt abban az irányban, hogy véget vet
az angolellenes propagandának.

Két városi tanácsa van Kolozsvárnak

A belügyminisztérium még nem intézkedett a régi tanács visszahelyezéséről

(Cluj-Kolozsvár, június 16. Az Uj Kelet tu-
dósítójától.) Dr. Mihali Tivadar és a város választott
tanácsosai még mindig nem foglalhatták el he-
lyüket a város vezetésében. A kolozsvári vármegye-
háza ugyanis még nem érkezett le a belügymi-
nisztériumi rendelet, amely a rezsimváltozás forma-
litásainak elvégzéséről intézkedik. Bár az új kor-
mány egy minisztertanácsi határozatnak megfelelően
már két nappal ezelőtt intézkedett a felebbezés
visszavonásáról, amelyet az előző kormány a régi
városi tanács visszahelyezése ellen a kolozsvári
ítélőtáblához benyújtott, ugyanakkor azonban még
mindig nem érkezett le a rendelet, amely a táblai
ítélet foganatosításáról intézkedik.

Két városi tanács

Ilyenformán most az a fura helyzet állt elő,
hogy Kolozsvárnak két városi tanácsa is van egy-
szerre: a mostani Osvalda-rezim, amely a táblai ha-
tározat jogerős volta ellenére is vezető a város
ügyeit — és a másik, amely jogainak birtokában
sem tudja még adott pillanatban a város vezetését
átvenni. A város közvéleménye általában úgy hitte,
hogy miután egy igazságszolgáltatási fórum enun-
ciálta azt, hogy

a jelenlegi tanács törvényellenesen
alakult meg

és miután ez a határozat jogerőre emelkedett, a
város mostani vezetői nem fogják bevégni a
végrehajtó intézkedéseket és a konzekvenciá-
kat levonva, távozni fognak a város vezetésétől.

Az utolsó közgyűlés

Azonban nem így történt. Az a tanács, amely
a pártpolitikát maugrálta a kolozsvári városházán
és kizárta a város vezetéséből a román nemzeti-
párti, a szocialista és zsidó tanácsosokat, hogy saját
párthíveit elégítse ki a konzekvenciák — nemcsak,
hogy nem távozik, hanem

szombat délelőttre közgyűlést hívott
egybe,

amely arra lesz hivatott, hogy a tanács utolsó in-
tézkedéseit ratifikálja és jogerőre emelje. Az
állandóbizottság legutóbbi ülésén például 2 millió
lejt szavaztak meg a város pénzéből az Ardealul
nyomda számára. Két milliót abból a pénzből,
amelyet a felemelt adókból és illetékekből, a fel-
emelt vízdíjakból oly kiméletlen szigorúsággal haj-
tat be a jelenlegi városi tanács. Hogy milyen címen
történt ez a kiutalás, azt nem lehet megállapítani, de
tény az, hogy az Ardealul nyomda néppárti
érdekeltséget képvisel és dr. Victor Stanciu, a
város polgármesterhelyettese igazgatósági tagja
a fentnevezett nyomdának.

Napirendre van tűzve ezenkívül dr. Bohatiel
Leo mérnöknek egy házaladási ajánlata is. Dr.
Bohatiel hasonlóképpen a néppárt egyik kolozsvári
exponense. A nemzeti parasztpárt kolozsvári hiva-
talosa, a „Patria“ mai számában foglalkozik a
szombati közgyűléssel és azt írja, hogy a napokban
reintegrálendő jogszerinti városi tanács

nem fogja ratifikálni ezeket az üzle-
teket,

amelyek — az Averescu-kormány távozásához ha-
sonlóan — az utolsó pillanatban kívánják kielégi-
teni a párthívek sohasem kielégíthető pretenciói.

Hétfőn történik meg a rezsimváltás

Igy hát szombaton közgyűlésre ülnek össze Ko-
lozsvár városatyáit. Minden bizonnyal hatyudala lesz
ez a távozó rezsimnek, amely működésével sem-
milyen tekintetben nem tudta kiváltani Kolozsvár
polgárságának melegegését. Beavatott körök sze-
rint a rezsimváltozás hétfőn történik meg. Ugyan-
ezen a napon fog megjelenni a „Monitorul Oficial“
ban a belügyminisztériumi rendelkezés, amely a régi
tanács reintegrálásáról intézkedik.

Mélyen leszállított áron **fest** tisztít, egyben ruhá-
ját molymentesíti **Cink Cluj**

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági szociális napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Péntek

5687. Szíván 17.
1927. június 17.

— **Schwarzbarth-vita a francia kamarában.** Párisból jelentik: A francia kamara hétfői ülésén, a kommunista propagandáról szóló vita során, Eduard Soulier mérsékelt republikánus azt a kijelentést tette, hogy Salom Schwarzbarth, aki Párisban lelőtte Petljurát, összekötést tartott fenn a kommunistákkal. Soulier kijelentései a tiltakozás viharát keltették. A képviselők követelték, hogy a szónok bizonyítékokat produkáljon, Soulier azonban adós maradt a válasszal.

— **Éhenhalt egy világhírű zongoraművész.** Londonból jelentik: Egy egykor ünneplést világhírű zongoraművész tragikus körülmények között halt meg az amerikai Los Angelesben. Francis Grierson, 79 éves korában a legnyomorultabban pusztult el, a szó szoros értelmében éhenhalt. Az öreg művész, aki szegényes körülmények között egy kis kunyhóban lakott, szomszédai már napok óta nem látták és amikor kíváncsian benyitottak a lakásba, ott találták a zongora előtt holtan, merev ujjai a billentyűkön pihentek. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy már napok óta nem evett és teljesen legyengült szervezete nem tudott az éhséggel megbirkózni. Francis Grierson 1848-ban született az angliai Birkenhead városban és Párisban tanult Aubertől, a világhírű francia komponistától. Korának legragyogóbb zongoraművésze volt és sokáig intim barátságban élt Wagner Richárdal, Hugó Viktorral és Flauberttel. Az összes európai városokban hangversenyzett és a közönség valószínűleg ünneplte. A század elején Amerikába költözött, ahol teljesen visszavonultan élt, a filozófiának és a zeneelméletnek szentelte minden idejét. Hatalmas vagyona elszorult, úgy, hogy segínyt kényszerült kérni azoktól a jótékony-egyesületektől, amelyeknek a javára egykor annyit játszott. Az utóbbi napokban nyomora már olyan nagy volt, hogy aranyóráját, amit még néhai VII. Edward angol királytól kapott emlékébe és ami az utolsó emléktárgya volt, elzalogosította, hogy élni tudjon.

— **Halálozás.** Braun Sándor facsádi főkapitány neje, született Markisohn Jozefin e hó 14-én negyvennyolc éves korában rövid szenvedés után meghalt. A megboldogult férjén kívül kilenc gyermeke és nagyszámu rokonság gyászolja.

— **A Somogyi-Bacsó-gyilkosságról készült film ügye a bíróság előtt.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék egy rég húzódó pörben hozott ítéletet. Turcsányi Pál filmrendező háromszázmillió koronás kártérítési pört indított a kincstár és két katonatiszt ellen, mert a Somogyi-Bacsó-gyilkosság színhelyéről a haláltúról, a holttest feltalálásának helyéről és a temetésről készült filmfelvételt elkobozták. A bíróság a hétfői tárgyaláson elutasította Turcsányi keresetét azzal az indoklással, hogy 1919 végén 1920 elején olyan viszonyok voltak Magyarországon, amelyek egyáltalán nem voltak alkalmasak arra, hogy a közhangulatot rendkívüli izgalomban tartó Somogyi-Bacsó-gyilkosságról készült film előadható lett volna. Miután nyilvánvaló, hogy a filmet, mint közrendbe ütközőt, seholy sem adhatták volna elő, a filmrendezőnek nem volt semmi anyagi kára a film elkobzásával.

— **Egy kiránduló belezuhant a Vezuv kráterébe.** Rómából jelentik: A napokban egy olasz társaság megtekintette a Vezuv kráterét. A társaság egyik tagja, egy huszonnégy éves férfi a kráter szélén elszédült és belezuhant a hetvenméternyi mélységbe, ahol a fejét egy látótömeg szétzúzta.

Életfogytigani börtönre ítélték Vojkov varsói szovjetkövet gyilkosát

A bíróság kérni fogja, hogy 15 évi fegyházra változtassák át Koverda büntetését

Varsó, június 16. Tegnap tartották meg Vojkov, varsói szovjetkövet gyilkosának, Koverdának főtárgyalását. 11 órakor délelőtt kezdődött a tárgyalás, a rendkívüli bíróság előtt, nagyszámu közönség jelenlétében. A külföldi lapok valamennyien elküldötték képviselőiket. A tanúk között volt Rosengold is, Oroszország volt londoni ügyvivője, aki kedden este érkezett meg Moszkvából.

Koverda kihallgatása alkalmával ismertette tettének indokait. Kijelenti, hogy az oroszországi bolsevisták tettei miatt ölte meg Voikovot. Mint samarai liceumi tanuló a vörös terrortól sokat szenvedett mire Vilnába menekült. Itt Arcübasev műveinek hatása alatt teljesen átalakult. Oroszországba akart visszautazni, hogy ott küzdjön a szovjetek ellen, de nem kapott utlevelet, ezért határozta el, hogy megöli Vojkovot, tiltakozása jeléül. Sajnálja, hogy tettét

Lengyelországban, második hazája földjén követte el, amelynek nem akart kellemetlenséget okozni. Monarchista érzésű, de demokratikus meggyőződésű. Vojkovot, mint a III. internacionálé képviselőjét lőtte le.

Este 9 órakor kezdte meg az ügyész vádbeszédét, amelyben konstataulta, hogy Koverda tette egyéni cselekedet volt, amelyet semmiféle szervezet nem sugalmazott. Az ügyész nem kért halálbüntetést, hanem a bíróságra bízta annak megállapítását, milyen büntetés jár ezért a tettért.

A védők beszédei után a bíróság 40 percnyi tanácskozás után kihirdette ítéletét, mely szerint Koverdát életfogytigani börtönre ítélték. A bíróság elhatározta, hogy a köztársaság elnökét kérni fogja, változtassa meg a büntetést 15 évi börtönre.

— **Zsembery Elvira növendékeinek hangversenye.** Zsembery Elvira, a kiváló zongoraművész június 22-én, szerdán tartja meg növendékeinek évről évről hangversenyét a katolikus főgimnázium dísztermében. A hangverseny előreláthatólag élvezetes zenei esemény lesz, a kitűnő kvalitású művész ismét tanújelét fogja adni, hogy a zongora pedagógia terén reményteljes új generációt termel ki. Az évről évről hangversenyen 16 Zsembery-növendék mutatja be ezévi szorgalmának eredményét és közülök többen bizonyára izelítőt fognak adni ígéretes művészi jövőjüknek.

— **A budapesti sofförök egyrészé a sztrájk mellett döntött.** Budapestről jelentik: Két hete tart már a sofförök sztrájkja anélkül, hogy a munkaadók és a munkások között megindult tárgyalások eredményre vezettek volna. A sztrájkoló sofförök elhatározták, hogy titkos szavazással döntenek a fölött, hogy elfogadják-e a Marta-vállalat igazgatóságának az ajánlatát, vagy pedig tovább sztrájkolnak. Lepecsételt szavazóurnákba tették szavazócédlúkat a sztrájkolók és a késő esti órákban öttagu bizottság számlálta meg a szavazatokat. Összesen 669 szavazatot adtak le, ebből kettőt érvénytelenítették és két szavazólap üres volt. 572-en szavaztak a sztrájk megszüntetése ellen és 88 szavazat a sztrájk befejezése mellett szólt. Érdekes, hogy amikor a sztrájkot kimondták 176-an szavaztak a sztrájk ellen. A sztrájkoló sofförök most felajánlják szolgálatukat más vállalatoknak, továbbá magánvállalatoknak is és munkát vállalnak azokon a helyeken, ahol ezt felajánlják részükre. A sofförök foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy szövetkezés útján anyagi eszközökhöz jussanak és kérni fogják a főváros tanácsától, hogy a kötelességét nem teljesítő vállalatot vegyék el a koncessziót és adják át a sofförök szövetkezetének.

Ne szalassza el szerencsését!

A cs. osztr. sorsjáték lényegesen meg lett javítva az új játékhoz, melynek húzása már f. é. **július hó 20-án** kezdődik. Rendeljen azonnal, tekintettel a készlet csekély voltára, sorsjegyet a szerencséjéről mindenütt közismert **Kosice (Kassa) Malom-u 20.**, ahol a legutóbbi húzások között **200.000, 60.000, több 50.000** stb. stb. nagy nyeremények lettek megnyerve. A sorsjegyek árai: $\frac{1}{4}$ 80, $\frac{1}{2}$ 40, $\frac{1}{4}$ 20 és $\frac{1}{8}$ 10 k. Nevezett cég szívesen szolgál prospektussal és felvilágosítással.

— **Sabaria-Haggibor, KAC komb. 3:2 (1:0).** Az urnapi nemzetközi mérkőzés hatalmas publikum előtt zajlott le és izgalmas, érdekesítő játékot eredményezett. A Sabaria gyors, kiváló technikájú és briliáns fejtechnikával rendelkező együttes, amelynek gerincét a Pesovnik, Sággy, Vámos fedezetor, Buresch, Stoffián és Weinhardt kapus képezik. A kombináltban Raki, Sternberg, Kajla, Róth és Reményi játszottak szépen és lelkesen. Szatmári hibájából 11. percben Mészáros gölt eredményez. Helyesere után 2. percben Raki egyenlít. Mészáros újból megszerzi vezetését, 11-esből Raki egyenlít, majd Buresch védelmi hibából győztes gölt rugja. Ciurel korrektt bíró volt.

* **Románia új vámtarifája** dr. Berecz y Ernő fordításában és alapos magyarázataival 350 lej az Uj Kelet könyvosztályában.

Külföldi könyv

bámulatos olcsó Lepage könyvkereskedésben, Kolozsvár. Még ma kérjen ingyen jegyzéket.

és elismerten tökéletes az
Elsőrangú Underwood
egy váltós portable írógép

Kapható a vezérképviseletnél:
Office Equipment Company, Oradea

Cyklamen

virágüzlet megnyílt

Strada N. Jorga (Jókai-utca) 2.
a Newyork szállóval szemben

Pöstyén

(Cechoslovakia)

UTIRÁNY:

Halmi-Zsolna-Pöstyén vagy Budapest-Pöstyén (közvetl. kocsis)
A kárpátokban 1000 méteres mélységből előtörő meleg (68° C) kéniszapthermák: **isziász, köszvény, rheuma és női bajoknál** pártan hatásuk. Gyönyörtlen kiépített modern fürdőhely. A Thermia Palace az összes fürdőkkel egybeépült s a legnagyobb kényelmet nyújtja. — Grand Hotel Royal, Pro Patria népszanatórium etc. Napi pensio lei 230.— feljebb. Információval szolgál: **SINGER LÁSZLÓ** gyógyszerész, Timisoara II., Str. Tegle (Vécsey-u.) 2.

Hirdessen az Uj Keletben

K

Egyesült Köz
Lezálogbank

Devizák

Zürich	.....
Newyork	..
London	....
Páris	.....
Milano	.....
Prága	.....
Budapest	..
Belgrád	....
Bukarest	..
Varsó	.....
Bécs	.....
Berlin	....

Száz lej ár

Folytatják tárgyalásokat.

rescu-rezim bu
hogy az új kor
földi gazdasági
adta Lepadatu
küldetése, aki
cegtől, hogy a
dasági tárgyalá
karesti legujabl
több német cég
érkezik az or
vonatkozásolag
bizottság elnöke
kedelmi igazgat
kel ugyanolyan
mint ahogyan
Ausztriával és

A petróleum
A „Monitorul C
a minisztertaná
leumtermékek e
új vámtarifa a
könnyű és neh
A vámok erős
abban a devizál
a kiszámítás al
árfolyama szolg
június 10-én éle

Revizió alá
restből jelentik
nizster összehiv
csot azzal a cé
vizio alá vegye.
jóváteszik mind
Averescu-kormá
hívták az összes

Amnesztia a
tetett kereske
bukaresti kereske
válaszások alkal
ígéretet nyerni,
lése mellett harc
ihogy küldöttség
gazságügyminisz
azoknak a keresk
vény alapján kih

A CFR meg
koncesszióit. Bu
zérigazgatóság ha
a jövőben magán
kaphatnak konce
CFR vonalain. A
évvéig. Januá
fő felállítási me
ban, ahol a vas
kivánja.

Két prágai
jelentik: A Bode
intéztett a prágai
ségi eljárás meg
ték a Bodenbach
valamint a Bohem
ban levő fiókintéz
nagyszámu ismer

